Prozesuen kontrola eta kudeaketa

Multiprogramazioa

Kepa Bengoetxea

Multiprogramazioa

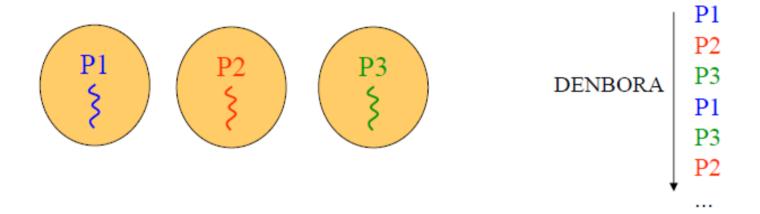
Motibazioa

- Prozesadorearen eta S/Iko dispositiboen arteko abiadura aldea.
- Prozesadorearen geldiuneak aprobetxatzeko mekanismoak.

Soluzioa: konkurrentzia programen artean

- > Memoria nahikoa badago programa bat baino gehiago kargatu.
- > Exekutatzen ari den programa S/I baten zain gelditzen denean, beste programaren bat prest badago, exekuta dadila.

MULTIPROGRAMAZIOA: Programa bat baino gehiago memorian bere kodearen exekuzioa denboran txandakatuz, denak SEaren kontrolpean

Prozesuen egoerak eta trantsizioak (5) bukatu: amaitua exit, kill exekutatzen (2) exekutatu: (3) blokeatu: S/I, pause, wait scheduler + dispatcher (6) kanporatu: quantum (1) sortu: guraso-ume prest blokeatuta **(4)** (memorian) esnatu (memorian) (10) swap-in (8) swap-in (7) swap-out (9) swap-out blokeatuta prest (memoriatik at) (memoriatik at)

(11) esnatu

(1) Sortu

NOIZ: Sistema-dei berezi baten exekuzioa (fork)

EGINBEHARRA:

- * Identifikadore bat esleitu.
- * Programa memorian kargatu
- * Testuinguru informazioa hasieratu
- * Guraso prozesua Ume prozesua
- * Huts egin dezake, adibidez programa ez bada aurkitzen, behar beste memoriarik ez badago, ...

(2) Exekutatu

NOIZ: Exekutatzen ari den prozesua blokeatzen denean, bukatzen duenean edota quantum-a bukatzen zaionean, beste batek hartuko du bere lekua prozesadorean.

EGINBEHARRA:

- * SCHEDULER(planifikatzailea): SEaren funtzioa, exekutatuko den prozesua aukeratzen duena. Lehentasuna kontuan hartuta.
- * DISPATCHER(jaurtitzaile): aukeratutako prozesua martxan jartzen arduratzen den SEaren funtzioa (testuinguru informazioa ezartzen du).
- * Ez badago egikaritzeko prozesurik, prozesu NULUA exutatu egiten da.

(3) Blokeatu

NOIZ:

Sistema-deia blokeagarri bat egitea:

- * S/I
- * Denbora itxoite bat
- * Beste prozesu batekin sinkronizatzea

. . .

EGINBEHARRA:

Prozesua blokeatuz gero, SEak prozesuaren testuinguru informazioa gorde behar du eta beste prozesu bat exekutatzen jarri behar du (2).

(4) Esnatu

NOIZ:

- * Itxaroten zegoan gertaeraren bukaera:
  - * S/I eragiketa baten bukaera.
  - * timer edo alarma baten bukaera
- * seinale baten etorrera, beste prozesu batekin duen, sinkronizazio baten bukaera.

EGINBEHARRA:

Esnatzen den prozesua prest egoeran ipini.

(5) Bukatu

NOIZ:

Bukatzeko sistema-deia (exit).

Beste prozesu bat bukarazteko sistema-deia jaso (kill).

EGINBEHARRA:

SEak prozesua erabiltzen ari zen baliabideak askatu behar ditu.

Semeak aitarentzako prozesuen taulan beren irteera egoera utziko du. Semeak prozesuen taulan duen sarrera, bere aitak jaso arte egongo da. Horregatik prozesu semea zombie egoeran geratuko da, aita beren egoera jaso arte.

(5) Bukatu

Gurasoa ume baten zain gelditzen denean (wait), Gurasoak ume baten bukaera kodea jasoko du, eta SEak ume horren informazioa ezabatuko du. Umeak baditu eta inork ez badu bukatu, orduan gurasoa blokeatu egingo da ume bat bukatu arte. Aita semeak baino arinago amaituz gero, init prozesuak semeen aitatasuna hartuko du.

Testuinguru-aldaketa

Prozesu bat exekutatzen ari denean, sistema prozesuarentestuinguruan exekutatzen ari dela esaten dugu.

Prozesua = testuinguruaren informazioa + programa (aginduak eta datuak)

Testuinguru-informazioa: Prozesuen identifikadorea, Kanal-taula, PUZaren erregistroen balioak ...

Sistema Eragileak testuinguruaren informazioa PCB(Process Control Block) edo Prozesu Kontrol Bloke-an gordetzen du.

Bukatu gabeko prozesu batek PUZ-a utzi behar duenenean, SE-ak prozesuaren PCB-a prozesuen taulan gordeko du, eta PUZ-en sartuko den PCB-aren informazioarekin PUZ-aren ingurunea kargatuko du. Honi Testuinguru-aldaketa deitzen zaio.

Testuinguru-aldaketa

Noiz gertatzen da testuinguru-aldaketa?

- Quantum-a bukatzerakoan
- Prozesua bukatzerakoan
- Sinkronizazioan, prozesu bat beste bati itxaron behar dionean.
- Software eten bat gertatzen denean
- Hardware eten bat gertatzen denean
- Lehentasun handiagoko prozesu bat helduz gero

PCB

Edukina:

- Prozesu-zenbakia
- Prozesu-egoera
- PUZ-eko erregistroen edukina(programaren kontagailua ...)
- Zabalik dauden fitxategien deskriptoreak
- Memoriaren informazioa
- Lehentasuna
- Kontabilitatearen informazioa (erabilitako PUZ denbora, ...)

PCB

